

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

Antal öppna aktiviteter under året 174 (154)
Antal besökare vid dessa 5 019 (3 897)
Besöken på muséerna fortsätter att öka
Mer än 700 skolelever besökte Nyboda
Ny aktivitet: Besök på äldreboenden

INLEDNING

Även detta år har varit ett händelserikt år. Vi har haft ett varierat programutbud och ett jubileum. Istället för att samla till en middag med inbjudna gäster, valde vi att fira genom en rulltårta i Huddinge centrum, bland annat, att fira på torget gav god respons. Det första vi fick göra efter sommaren var att åter packa flyttkartonger i föreningslokalen. En stamrenovering väntade alla hyresgäster på Kommunalvägen 16. Lokalen plastades in och var en byggarbetsplats ända fram till juletid då vi kunde börja packa upp igen, vi har vant oss vid att packa och packa upp. Under stamrenoveringen har vi främst hänvisat till Nyboda för inköp av litteratur och andra frågor där vi kunnat möta våra medlemmar, där vi också haft våra styrelsemöten.

ÅRSMÖTET

Årsmötet 2024 ägde rum den 25 april i Växthus1, Patron Pehrs väg 1 och genomfördes för tjugofemte gången i rad med Anne-Marie Högberg som ordförande.

Eva Ajaxén utsågs till ordförande fram till årsmötet 2025. Till styrelseledamöter fram till årsmötet 2026 omvaldes Charlotte Björkman, Åke Blomqvist och Gerdt Sundström. Riitta Raukkula valdes till ny ledamot fram till årsmötet 2025. Till styrelsesuppleanter omvaldes fram till årsmötet 2026 Anita Boman och Arnold Teo. Revisorerna Lennart Bresell och Lars Blomqvist med Olle Olofsson och Anna Nilsson som ersättare, omvaldes. Valberedning till årsmötet 2025 utsågs Kerstin Lönngren (sammanställande), Gunilla Kallifatides Andér och Björn Eder. Efter kaffepausen föreläste Karin Boyesällskapet om Karin Boyes liv och berättade om sin verksamhet.

STYRELSE

Styrelsens sammansättning

Före årsmötet i april 2024

Eva Ajaxén, ordförande

Anita Boman, vice ordförande*

Anja Karloja, sekreterare*

Åke Blomqvist, kassör

Gerdt Sundström, ledamot

Hans Åberg, ledamot

Tommy Hedén, ledamot

Charlotte Björkman, ledamot

Svenåke Svensson, suppleant

Arnold Teo, suppleant

*= suppleant

Efter årsmötet

Eva Ajaxén, ordförande till årsmötet 2025

Anita Boman, vice ordförande* till årsmötet 2026

Anja Karloja, sekreterare* till årsmötet 2025

Åke Blomqvist, kassör till årsmötet 2026

Gerdt Sundström, ledamot till årsmötet 2026

Hans Åberg, ledamot till årsmötet 2025

Tommy Hedén, ledamot till årsmötet 2025

Charlotte Björkman, ledamot till årsmötet 2026

Riitta Raukkula, ledamot till årsmötet 2025

Svenåke Svensson* till årsmötet 2025

Arnold Teo* till årsmötet 2026

Styrelsen har under året haft 12 sammanträden, inklusive årsmötet. Föreningen har granskat och lämnat synpunkter på flera planärenden och namnfrågor såsom Ärengunns park bland annat. Vi har särskilt framfört kritik av handläggningen av Glömststugan och Hagstaeken, som kommer att rivas respektive tas ned, den förra pga. vanskötsel, den senare pga. Södertörnsleden. När det gäller Glömstastugan har föreningen överklagat kommunens beslut hos Mark- och miljödomstolen; ärendet är ännu ej avgjort.

VERKSAMHETEN

Den 22 februari berättade Eliz Lindström på *Folkes* för ett 70-tal mycket intresserade besökare om **Glömsta fabrik**. Den hade sin blomstringstid i slutet av 1800-talet och tillverkade med framgång bl.a. olika trädgårdsmöbler; det hade blivit modernt i det framväxande borgerskapet att sitta ute och dricka kaffe m.m. Fabriken startades av en uppfinningsrik torparson, dessutom Swedenborgian. Rolf Ekelund, också på *Folkes*, presenterade den 19 mars för ett 60-tal besökare sin nya bok **Barn i Solgård på 1940-talet**. Den kan köpas hos oss och ger tankeväckande perspektiv på barns livsvillkor förr och idag: Då utespring i naturen, nu skjutsning hit och dit.

Till **Skeppsmyreparkens loppmarknad** i början av maj hade vi inbjudits av Villaägarna Stuvsta-Snättringe där informerade vi om Stuvsta och sålde en hel del litteratur. Den 15 maj ordnade hembygdsföreningen en utflykt med **vandring vid Gladövik** intill Orlången, där föreningen bjöd på kaffe. 6 deltagare inklusive ledare

Strax efter, den 19 maj, var vi med på **Kultur- och Familjedag på Sundby**. Vi hade torpet och magasinet öppna. Inbjudare till heldagen var Föreningen Huddinge kulturhus och Huddinge kommun och vi hade minst ett par hundra besökare.

Den 21 maj var det dags för en heldags **bussresa till Nynäshamn** och träff med deras hembygdsförening, vilket var mycket intressant. Därefter lunch vid hamnen på restaurang Kroken. Sedan besökte vi Sorunda kyrka med guidning av kyrkans personal samt avslutning vid Sorunda korvfabrik där vi fick göra inköp av deras delikatesser, allt mycket uppskattat av ett 52 bussresenärer.

I augusti besökte en del av styrelsen **Björksättra herrgård**, som kommunen fick av Allmänna arvsfonden i nedgången skick, vanskötte och sedan sålde till Ulrik Unenge, som restaurerat den mycket fint och smakfullt.

Den 7 september fanns vi åter på plats vid **loppisen på Skeppsmyreparken**, arrangör Stuvsta villaägare, där vi svarade på frågor och visade/sålde ett relevant urval av våra böcker.

Jubileumsveckan

Veckorna 37 - 38 (9-22 september) firade vi att föreningen fyllde 80 år; den grundades 22 september 1944. Dess förste ordförande var prosten Carl Fromén. Vecka 37 medverkade vi i kommunens aktivitet *Seniordagarna* med utställning den 12e på Folkes och den 13e med miniföreläsningar om Huddinge förr och idag, i brf Paradisbackens lokal på Sjödalsvägen eftersom vår föreningslokal inte var tillgänglig på grund av stamreovering. Vecka 38 höll vi Nyboda öppet på dagtid, tisdag-söndag och serverade Sveriges längsta rulltårta - 80 decimeter - i Huddinge centrum den 20e. Det blev ett reportage i TV4 Efter fem, svepet samt i Hemmets Journal. Dagen därefter lördagen 21 september, hade vi marknad vid Nyboda hela dagen, med musik av bandet *Cover to the people*, vilket drog en hel del besökare. Vi visade förstås Nyboda och sålde "antikt" godis, ostar, retro borstar m.m.

Vandringsleder i Huddinge var temat den 1 oktober på *Folkes* det var Rickard Westin, kommunens duktige naturinformatör som höll föredraget det kom ett 70-tal personer.

Den 26 oktober sjöng och spelade visgruppen **Just cash** (ur gruppen *Gott och blandat*) för ett 70-tal gäster och den 7 november berättade kommunalrådet Aza Cheragwandi (S) om **Tryggheten i Huddinge** och hur den skall stärkas. Vidare den 30 november vår traditionsenliga **Julmarknad** med många besökare och sjutton utställare där fanns möjlighet att köpa honung, bröd, ost, karameller, stickat, julpynt, lotter, träffa Bokbindarna, köpa våra publikationer m.m. *Kören Humlorna* sjöng under ledning av Elisabet Brander. Även dessa tre aktiviteter ägde rum på Folkes.

Den 11 december inbjöds till **Det lider mot jul** i Klockargården. Andreas Olsson sjöng ackompanjerad av Hans-Ove Olsson. Vi bjöd på glögg och pepparkakor det var drygt 28 personer som lyssnade.

Programgruppen har svarat för planering och genomförande av aktiviteter och gjort ett gott arbete. En eloge till Eva Ajaxén, Charlotte Björkman, Anita Boman, Tommy Hedén och Riitta Raikkula.

FÖRENINGENS LOKAL I HUDDINGE CENTRUM

Efter flytten 2023 från lokalen på Paradistorget snett över gården till Kommunalvägen 16 hade vi kommit i något så när ordning på vårvintern 2024, men ännu inte fått något närförråd för bl.a. böcker. En hel del tavlor återstod att hänga upp och arkivet tarvade fortsatt arbete. Åtskilliga kartonger med våra egenpublicerade böcker är nu tillfälligt inhysta i Nybodas förråd.

Efter allt arbete med flytten m.m. var det en mycket tråkig överraskning våren 2024 att Huga Fastigheter skulle göra stambyten i fastigheten under hösten 2024 och det bl.a. i vår lokal, där det går flera vitala rörledningar och annat. De lovade att vara varsamma, men vi måste samla ihop mycket material, täcka över hyllor, ta ned tavlor etc. och stänga lokalen för besök från början av september 2024. Arbetet utlovades vara klart till december, vilket också infriades. Nu är det för oss ett stort arbete att återställa till läget dessförinnan. Vi fick en hyresreducering pga. störningarna. Under hösten kunde föreningen bara i undantagsfall ta emot besökare i lokalen och "öppet hus" på måndagarna måste också upphöra, vilket sedan också formellt bestämts. Ny dag för öppethållande är onsdagar kl. 15–17 för att de som förvärvsarbetar skall ha möjlighet att besöka oss. Nytt skalskydd med andra "blippor" installerades och en hjärtstartare har anskaffats. Lokalen städas av företaget Rengörare Näslund AB en gång i månaden. Styrelsen letar fortfarande efter ett mindre närförråd för bokkartonger m.m.

FÖRENINGENS MUSÉER

Hans Åberg har ett övergripande ansvar när det gäller tillsyn av de fastigheter vi disponerar.

Balingsta kvarn

På grund av skador på vingarna m.m. har kvarnen inte kunnat visas för intresserade, men Huddinge kommun beviljades statsbidrag för restaurering av kvarnen, vilket utfördes under 2024. Vi kunde där beundra timmermännens (en av dem en kvinna) arbete med själva kvarnen, huvudsakligen att byta ut den gamla, icke fackmässigt gjorda beklädnaden (se även Gammalt & Nytt 3/2024). För att iordningställa det imponerande maskineriet och vingarna uppges det att kommunen avser att söka ytterligare bidrag. Ansvar för kvarnen har från 2025 överförts från kommunen till Huddinge samhällsfastigheter AB och vi ser fram emot att restaureringen av vingarna inte dröjer alltför länge. Kontaktperson från föreningen är Hans Åberg.

Björksättra smedja

Smedjan och tunnbindarverkstaden vid Björksättra har visats söndagar under tiden april-november med visst uppehåll under sommaren.

Kontaktperson är Magnus Zetterström.

Nyboda hembygds- och skolmuseum

Muséet har haft söndagsöppet 33 (26) gånger under tiden januari - april och september - december och hade då 845 (516) besökare.

Därtill har muséet tagit emot 33 (23) skolklasser (inkluderat SFI och ABF) på besök med totalt 71 (59) vuxna och 731 (402) elever. Schemaläggare har varit Göran Horseholm, som söndagligen funnits på muséet. Åke Blomqvist och Anja Karloja har ansvarat för skol- och gruppvisningar, som genomförts med hjälp av styrelsemedlemmar med flera.

Huddinge Samhällsfastigheter har utfört visst fastighetsunderhåll bl.a. utvändigt målningsarbete.

Museiansvarig: Åke Blomqvist

Schemaläggare: Goran Horseholm.

Torpet Stensberg och magasinet vid Sundby

Museibyggnaderna vid Sundby dvs. torpet Stensberg, magasinet, tvättstugan och butiken, har haft öppet söndagar kl. 13-16 och onsdagar (då utan torpet) under sommarhalvåret maj-september, sammanlagt 36 (30) tillfällen. Besökssiffrorna fortsätter att stiga: 2024 kom 1201 (981) vuxna och 271 (247) barn. I torpet har stolar bytts ut till mer tidsenliga.

Huvudansvariga är Tommy Hedén och Hans Åberg

SKRIFTER OCH INFORMATION

Under årets första månader blev boken *Barn i Solgård på 1940-talet* med Rolf Ekelund som författare klar för utgivning. En faksimilupplaga av *Stuvsta – Det egna hemmet från 1930* har tryckts och nytryck har skett av *Stuvsta station 100 år* samt broschyren *Sundby-Gladös historia*.

Medlemsbladet **Gammalt och Nytt** har också under året utkommit fyra gånger. Innehållet har som vanligt varit varierat. Bladet redigeras av Arnold Teo. Vårt nyhetsbrev heter nu **Kalendarium**. Vi sänder också kvartalsutskicket till s.k. "intressenter", som inte betalar avgift, t.ex. kommunen och närliggande hembygdsföreningar.

Med medlemsutskicket i november följde som vanligt en *väggalmanacka* för det kommande året (2025) – nu i färg med motiv av fåglar i Huddinge; fotograf är Arnold Teos bror Aron. Almanackan har nu ett mindre smidigare format, som även förbilligar postbefordran. Almanackan 2023 som försåldes en bit in på 2024 samt den nya med fågelmotiv 2024 har kunnat köpas hos Akademibokhandeln i Huddinge centrum, GK inredning och design i Stuvsta centrum, Stuvsta Trädgård, ICA Kvarnbergsplan och ICA Maxi i Flemingsberg.

Svenåke Svensson har sett till att våra häften om *Balingsta* respektive *Sundby* finns vid där belägna kommunala informationstavlor.

Redaktör för vår hemsida och Facebook är nu Arnold Teo. En grupp som korrekturläser våra utgivningar har bestått av Gerdt Sundström och Anita Boman samt Åke Blomqvist och Eva Ajaxén. Vi finns på vår respektive kommunens webbsida och har ibland annonserat i lokalpressen. Vi har också affischerat på några av kommunens anslagstavlor. Eva Ajaxén har svarat för framställning av affischer.

SAMARBETE MED KOMMUNEN

Verksamhetsbidraget från kommunen uppgick också för 2024 till 80 tkr. Därutöver erhåller föreningen från kommunen ett hyresbidrag på 60 tkr för föreningslokalen. Föreningens viktigaste handlingar förvaras i kommunens arkiv. Arkivet ordnas och förtecknas av kommunens arkivarie. För att få tillträde till arkivet måste man få tillstånd av hembygdsföreningens styrelse.

Inför sitt välkomnande av nya medborgare på Nationaldagen har kommunen också i år inköpt boken *Ströva runt Huddinges 22 sjöar* att delas ut till nya medborgare.

I samarbete med Kultur- och fritidsförvaltningen har en fjärde **podd** spelats in. En intervju av Maj Klaesson och Ulla Linderöth född Dagstam där vi samtalar om *Barnupptagningshemmet* samt Olle Wilson vars avsnitt heter *Full tank* med Eva Ajaxén som intervjuare dessa kan avlyssnas på nätet och vår hemsida. Kommunens äldreboenden Tallgården och Rosendalsgården gästades av Åke Blomqvist och Tommy Hedén som visade bilder och samtalade om Huddinge förr och nu.

SAMARBETE MED ANDRA FÖRENINGAR

Naturskyddsföreningen sköter alltjämt fjärilsrestaurangen vid torpet Stensberg.

På vår julmarknad fanns som nämnts ovan bland de 17 utställarna Huddingeortens bi biodlarförening, Huddinge bokbindarsällskap och Hembygdsföreningen Amarillis.

Under året har Åke Blomqvist kåserat och visat bilder om Fullersta för Hörselskadade i Rådssalen, om Huddinge och Flemingsberg för ABF Flemingsberg och i Stuvstakyrkan för PRO Stuvsta om Stuvsta. Vid dessa träffar har Tommy Hedén assisterat, Karin Boyesällskapet har träffar i vår lokal.

LÄNSFÖRBUNDET

I april var Huddinge hembygdsförening värd för länsförbundets årsmöte som föregicks av information om Huddinge och vår förening. Cirka 100 ombud hade

mött upp till årsmötet som var förlagt till *Folkes* i Huddinge centrum. Vi bjöd på kaffe och födelsedagstårta.

Samarbetet med andra hembygdsföreningar sker huvudsakligen genom utbyte av medlemsblad och årsskrifter. Tillsammans med Vårby-Fittja hembygdsförening har vi överklagat beslut om borttagande av Hagsta-eken. Eva Ajaxén och Åke Blomqvist hörsammade inbjudan till samtal med hembygdsföreningen Amarillis i östra kommundelen.

EKONOMI

Den för årsmötet framlagda budgeten för 2024 visade på ett underskott på 27 tkr – det blev ett underskott på 49,5 tkr, att jämföra med 158 tkr året dessförinnan. Förklaringen till underskottet i år utöver det budgeterade kan hänföras dels till att inför 80-årsfirande gjordes en omfattande storstädning av Nyboda till en kostnad av 11,2 tkr dels till en faksimilupplaga av Stuvsta 1930 och nytryck av Stuvsta station som kostade 14,4 tkr. Underskottet innebär att det egna kapitalet reducerats något, som framgår av bilagda balans- och resultaträkningar.

Styrelsen föreslår att underskottet överförs i ny räkning. Det egna kapitalet uppgår vid årsskiftet till 2 269 308 kr efter hänsynstagande till årets underskott. Större delen av vårt kapital är placerat i SBAB med specialinlåning, vilket inneburit 77,8 tkr ränteintäkter.

FÖRENINGENS FONDER

Föreningen har två fonder Hembygdsfonden och Einar Gustafssons fond till vilka man kan skänka medel t.ex. i samband med någons bortgång. Ändamålet för Hembygdsfonden är allmänt hållet för främjande av kultur- och hembygdsvården. Einar Gustafssons minnesfond har liknande syfte. Den som önskar donera till någon av fonderna ska ange detta i samband med inbetalningen.

Ur Hembygdsfonden har 10 tkr anvisats för Vägghalendern, som totalt kostat 24 tkr. Fondkapitalet för Hembygdsfonden uppgick vid slutet av 2024 till 7 957,67 kr (16 454,67) kr och för Einar Gustafssons fond till 38 921,00 kr (37 802,00 kr). Angående fondernas ekonomi i övrigt hänvisas till räkenskaperna.

GÅVOR

Vi har från författaren till boken om Solgård fått en penninggåva om 30 tkr. Till vårt bibliotek och Nyboda har ett antal äldre böcker och läromedel mottagits. I torpet Stensberg har vi fått några mer tidsenliga stolar. I samband med att en av våra medlemmar avlidit erhöll föreningen gåvomedel som minnesgåva. Hembygdsföreningen framför härmed sitt varma tack för gåvorna.

MEDLEMMAR

Charlotte Björkman svarar för medlemsregistret och sänder välkomstbrev till nya medlemmar. Vid årsskiftet 2024/2025 var vi 1 124 medlemmar att jämföra med 1 112 föregående årsskifte, 21 av medlemmarna är föreningar

ORGANISATIONSTILLHÖRIGHET

Huddinge Hembygdsförening är ansluten till Sveriges Hembygdsförbund och Stockholmsläns hembygdsförbund. Styrelsen har beslutat om utträde ur Hembygdsförbundet från 2026. Vi är också medlemmar i Södermanlands hembygdsförbund, Kulturen i Lund, Karin Boye-sällskapet och Kulturhusföreningen i Huddinge.

INFÖR DET KOMMANDE ÅRET

Föreningen kommer fortsatt att arbeta för att sprida kunskap om hembygden i Huddinge. Viktigt är att förmedla historien som vi bär och inspirera andra att bära den vidare, inte minst skapa intresse för yngre personer. Våra museer är mycket välbesökta och omtyckta, dessa skall vi fortsätta att hålla öppet så att de blir tillgängliga för så många som möjligt. Vi vill också verka för att Kvarnen skall bli klar, så även dess vingar. Samtidigt bör vi hålla ett vakande öga över att den gamla bebyggelsen som är värdefull, så den får vara kvar i vår hembygd bland allt det nya.

TACK

Styrelsen framför härmed ett varmt tack till alla medarbetare, som utfört drygt 5 000 timmar (4 000 året 2023) som gjort att vi har kunnat erbjuda huddingeborna en bred verksamhet. Vi behöver och hoppas på fler ideella insatser av medlemmar utanför styrelsen, så att föreningen kan utvecklas vidare till glädje för hembygdens vänner. Det goda samarbetet med personalen på kultur- och fritidsförvaltningen, Huddinge kommun, Huddinge Samhällsfastigheter och Huga Bostäder är värdefullt, liksom det ekonomiska stödet från kultur- och fritidsförvaltningen.

Huddinge i februari 2025

Eva Ajaxén ordförande

Riitta Raukkula sekreterare

.....

.....

